

<p style="text-align: center;">CONVERSIA RANDAMENTULUI MUNCII, RESPECTIV A PRODUCTIVITĂȚII MUNCII ÎN RATA RENTABILITĂȚII ECONOMICE ȘI COMERCIALE</p> <p style="text-align: center;">Prof.Univ.Dr. Constantin CĂRUNTU Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu</p> <p style="text-align: center;">Lect.Univ.Dr. Mihaela Loredana LĂPĂDUȘI Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu</p>	<p style="text-align: center;">THE CONVERSION OF THE EFFICIENCY OF LABOR, RESPECTIVELY OF LABOR PRODUCTIVITY IN THE ECONOMIC AND COMMERCIAL RATE OF RETURN</p> <p style="text-align: center;">Prof.PhD Constantin CĂRUNTU „Constantin Brancusi” University of Târgu-Jiu</p> <p style="text-align: center;">PhD. Mihaela Loredana LĂPĂDUȘI „Constantin Brancusi” University of Târgu-Jiu</p>
--	--

REZUMAT

În general se consideră că o activitate este eficientă, dacă producția se obține cu costuri reduse sau atunci când încasările obținute din vânzarea rezultatelor pe piață depășesc cheltuielile care s-au efectuat pentru obținerea acestora. Productivitatea muncii ca indicator de eficiență a unui proces de producție reprezintă expresia raportului dintre efecte (produse, servicii) și eforturi (mijloace de muncă, forța de muncă, obiectele muncii).

Prin conversia productivității muncii în ratele de rentabilitate (economice și comerciale) aceasta determină o evoluție și influență asupra acestor rate impulsivând efortul propriu al firmei de a inova, produce și valorifica bunuri, lucrări și servicii cu utilitate, eficiență și competitivitate maximă.

Scopul acestei lucrări este de a pune în evidență reflectarea randamentului muncii, respectiv productivității muncii desprinsă din contextul factorial, în ratele rentabilității economice și comerciale.

În introducere vor fi prezentate câteva aspecte generale referitoare la productivitatea muncii, după care vom prezenta și dezbate modelele de analiză utilizate în reflectarea productivității muncii în ratele de rentabilitate, analiza rezultatelor, iar în sfârșitul acestei lucrări vom prezenta câteva concluzii desprinse din studiul de caz efectuat. Rezultatele așteptate constau în identificarea mecanismelor prin care randamentul muncii este convertit în performanțele economico-

ABSTRACT

Generally, an activity is considered to be efficient if the production implies low costs or if the revenues from selling the products on the market outweigh the expenditures that were made to achieve them. Labor productivity as an efficiency indicator of a production process represents an expression of the relationship between effect (products, services) and effort (work means, labor force, work items).

Through the labor productivity conversion in rates of return (economic and commercial) is determined an evolution and an influence on these rates, driving the company's own efforts to innovate, produce and harness goods, works and services with maximum utility, efficiency and competitiveness services.

The aim of this paper is to highlight the work efficiency, respectively the labor productivity detached from the factorial context in the trade and economic rates of return.

The introduction presents some general aspects referring to labor productivity, then it will be presented and discussed the analytical methods used in the process of reflecting the labor productivity in the rates of return, the results analysis, and at the end of this paper it will be presented some conclusions based on the study case. The expected results consist in identifying the mechanisms by which labor efficiency is converted into the company's economic and financial performance.

financiare ale firmei.

CUVINTE CHEIE: productivitatea muncii, rata rentabilității economice, rata rentabilității comerciale, timp de muncă, cheltuieli salariale.

JEL CLASSIFICATION:
D24 - Production; Cost; Capital and Total Factor Productivity; capacity;
E23 – Production

1.Introducere

Randamentul înseamnă capacitatea unui factor de producție sau a tuturor, de a crea un efect util într-o unitate de timp dată. Acesta se apreciază cu indicatori corespunzători de productivitate sau randament. În cazul nostru reflectarea importanței randamentului muncii o vom realiza prin intermediul ratei rentabilității economice și comerciale.

În procesul combinării factorilor de producție are loc consumarea acestor factori, obținându-se bunurile economice. Întreprinzătorul rațional va compara permanent rezultatele obținute cu factorii de producție utilizați. Acest lucru se realizează mai ales prin intermediul *productivității*. Prin productivitate sau randament se înțelege rodnicia, randamentul factorilor de producție utilizați. Acest lucru se poate aprecia cu ajutorul nivelului productivității, calculat ca raport între bunurile economice obținute și factorii de producție implicați în realizarea lor. Productivitatea muncii sau randamentul muncii reprezintă un indicator sintetic de bază care ilustrează eficiența muncii. Accelerarea ritmului de creștere a productivității muncii este legată de înțelegerea conținutului și semnificației sale, a factorilor prioritari de influență și a modului de valorificare. Sporirea productivității muncii reducerea sistematică a cheltuielilor de muncă vie, ceea ce contribuie direct la micșorarea costurilor și sporirea eficienței muncii desfășurate. Factorii care influențează gradul de creștere a productivității muncii sunt: progresul tehnic; perfecționarea organizării conducerii, producției și muncii; calificarea, perfecționarea profesională și creșterea îndemnării executanților.

Legătura productivității muncii cu rata rentabilității economice și comerciale se pune

KEY WORDS: labor productivity, economic rate of return, commercial rate of return, working time, wage costs.

JEL CLASSIFICATION:
D24 - Production; Cost; Capital and Total Factor Productivity; capacity;
E23 – Production

1.Introduction

Efficiency refers to the capacity of a production factor or of all of them to create a useful effect in a given time period. It is appreciated with appropriate productivity or efficiency indicators. In our case we will highlight the importance of labor efficiency by using the economic and commercial rates of return

In the process of combining factors of production the consumption of these factors occurs, resulting in economic goods. The rational entrepreneur will always compare the results obtained with the factors of production employed. This is achieved mainly through productivity. By productivity or efficiency we understand the fruitfulness, the efficiency of the used production factors. This can be assessed with the help of the level of productivity, calculated as the ratio of obtained economic assets and the production factors involved in their creation. Labor productivity or labor efficiency is a basic synthetic indicator which shows the labor efficiency. Accelerating the pace of productivity growth is linked to the understanding of its content and significance, of the priority factors of influence and of the way to capitalization. The increase in the labor productivity means a reduction with labor costs which leads directly to the reduction of costs and the increase of the labor efficiency performed. The factors influencing the degree of labor productivity growth are: technical progress, improving the organization of management, production and employment, qualifications, professional development and the growth of the skills of executants.

The connection between labor efficiency with economic and commercial rates is stressed by its conversion in profitability ratios.

în valoare prin conversia acesteia în ratele de rentabilitate.

2. Corpul lucrării

În rata rentabilității economice pentru a reflecta fluxul abordării influenței volumului muncii, randamentul muncii se utilizează următoarea relație:

$$\bar{R}e = \frac{\sum qvi \cdot \left[\left(\frac{Sdi_0 + \alpha i_0}{t_i} \right) - (Sdi_0 + \alpha i_0) \right]}{At_1} \cdot 100 \quad (1)$$

unde:

- qvi - produsele „i” vândute;
- Sdi - cheltuielile cu salariile directe;
- ti - timpul de muncă pe unitatea de produs „i”;
- celelalte costuri pe unitatea de produs „i”;
- $\frac{t_0}{t_1}$ productivitatea fizică a muncii pe unitatea de produs „i”;
- At - activ total;
- qvi · pi - cifra de afaceri;
- qvi · ci - costurile totale;
- P - profitul.

Pentru exemplificarea conversiei randamentului fizic al muncii în rata rentabilității economice vom folosi datele din tabelul de mai jos:

2. The body of the paper

In order to reflect in the economic rate of return the flow of the approach over the influence of labor volume, labor efficiency we use the following relationship:

$$\bar{R}e = \frac{\sum qvi \cdot \left[\left(\frac{Sdi_0 + \alpha i_0}{t_i} \right) - (Sdi_0 + \alpha i_0) \right]}{At_1} \cdot 100 \quad (1)$$

(1)

where:

- qvi - „i” products sold;
- Sdi - expenses with direct salaries;
- ti - type of labor per product unit produs „i”;
- other costs per product unit „i”;
- $\frac{t_0}{t_1}$ - physical productivity of labor per product unit „i”;
- At - total assets;
- qvi · pi - turnover;
- qvi · ci - total costs;
- P - profit.

For the exemplification of the conversion of physical efficiency of labor in the economic rate of return we will use the data from the table above:

Tabelul nr. 1.1.

Nr. Crt.	Produse	qvi ₀	qvi ₁	pi ₀	pi ₁	ci ₀	ci ₁
		buc	buc	lei	lei	lei	lei
1.	A	1.350	1.500	3.000	3.300	2.677,5	2.557,5
2.	B	2.700	3.000	4.200	4.200	3.600	3.285
3.	C	1.050	1.200	3.450	3.600	2.925	2.872

Pentru a realiza conversia randamentului muncii în rata rentabilității economice trebuie să calculăm pe baza datelor din tabelul 1.1. cifra de afaceri, costurile totale și profitul aferent cifrei de afaceri.

Determinarea cifrei de afaceri:

➤pentru produsul A:

$$CA_{0,A} = qvi_0 \cdot pi_0 = 1.350 \cdot 3.000 = 4.050.000 \text{ lei} \quad (2)$$

(2)

$$CA_{1,A} = qvi_1 \cdot pi_1 = 1.500 \cdot 3.300 = 4.950.000 \text{ lei} \quad (3)$$

(3)

To realize the conversion of the labor efficiency in the economic rate of return we must calculate by using the data from table 1.1:turnover, total costs and the profit afferent to turnover.

Determining turnover:

➤for product A:

$$CA_{0,A} = qvi_0 \cdot pi_0 = 1.350 \cdot 3.000 = 4.050.000 \text{ lei} \quad (2)$$

(2)

$$CA_{1,A} = qvi_1 \cdot pi_1 = 1.500 \cdot 3.300 = 4.950.000 \text{ lei} \quad (3)$$

(3)

➤ **pentru produsul B:**

$$CA_{0B} = qv_{i_0} \cdot pi_0 = 2.700 \cdot 4.200 = 11.340.000 \text{ lei}$$

(4)

$$CA_{1B} = qv_{i_1} \cdot pi_1 = 3.000 \cdot 4.200 = 12.600.000 \text{ lei}$$

(5)

➤ **pentru produsul C:**

$$CA_{0C} = qv_{i_0} \cdot pi_0 = 1.050 \cdot 3.450 = 3.622.500 \text{ lei}$$

(6)

$$CA_{1C} = qv_{i_1} \cdot pi_1 = 1.200 \cdot 3.600 = 4.320.000 \text{ lei}$$

(7)

Determinarea costurilor totale:

➤ **pentru produsul A:**

$$CT_{0A} = qv_{i_0} \cdot ci_0 = 1.350 \cdot 2.677,5 = 3.614.625 \text{ lei}$$

(8)

$$CT_{1A} = qv_{i_1} \cdot ci_1 = 1.500 \cdot 2.557,5 = 3.836.250 \text{ lei}$$

(9)

➤ **pentru produsul B:**

$$CT_{0B} = qv_{i_0} \cdot ci_0 = 2.700 \cdot 3.600 = 9.720.000 \text{ lei}$$

(10)

$$CT_{1B} = qv_{i_1} \cdot ci_1 = 3.000 \cdot 3.285 = 9.855.000 \text{ lei}$$

(11)

➤ **pentru produsul C:**

$$CT_{0C} = qv_{i_0} \cdot ci_0 = 1.050 \cdot 2.925 = 3.071.250 \text{ lei}$$

(12)

$$CT_{1C} = qv_{i_1} \cdot ci_1 = 1.200 \cdot 2.872,5 = 3.447.000 \text{ lei}$$

(13)

Determinarea profitului:

➤ **pentru produsul A:**

$$P_{0A} = CA_{0A} - CT_{0A} = (qv_{i_0} \cdot pi_0) - (qv_{i_0} \cdot ci_0) = 4.050.000 - 3.614.625 = +435.375 \text{ lei} \quad (14)$$

$$P_{1A} = CA_{1A} - CT_{1A} = (qv_{i_1} \cdot pi_1) - (qv_{i_1} \cdot ci_1) = 5.950.000 - 3.836.250 = +2.113.750 \text{ lei} \quad (15)$$

➤ **pentru produsul B / for product B:**

$$P_{0B} = CA_{0B} - CT_{0B} = (qv_{i_0} \cdot pi_0) - (qv_{i_0} \cdot ci_0) = 11.340.000 - 9.720.000 = +1.620.000 \text{ lei} \quad (16)$$

$$P_{1B} = CA_{1B} - CT_{1B} = (qv_{i_1} \cdot pi_1) - (qv_{i_1} \cdot ci_1) = 12.600.000 - 9.855.000 = +2.745.000 \text{ lei} \quad (17)$$

➤ **pentru produsul C / for product C:**

$$P_{0C} = CA_{0C} - CT_{0C} = (qv_{i_0} \cdot pi_0) - (qv_{i_0} \cdot ci_0) = 3.622.500 - 3.071.250 = +551.250 \text{ lei} \quad (18)$$

$$P_{1C} = CA_{1C} - CT_{1C} = (qv_{i_1} \cdot pi_1) - (qv_{i_1} \cdot ci_1) = 4.320.000 - 3.447.000 = +873.000 \text{ lei} \quad (19)$$

Datele obținute mai sus sunt sintetizate în tabelul nr. 2.1.:

The data obtained above are synthesized in table no. 1.2.

Tabelul nr. 1.2.

Produse	$qv_{i_0} \cdot pi_0$	$qv_{i_1} \cdot pi_1$	$qv_{i_0} \cdot ci_0$	$qv_{i_1} \cdot ci_1$	P ₀ - lei	P ₁ - lei
A	4.050.000	4.950.000	3.614.625	3.836.250	435.375	2.113.750
B	11.340.000	12.600.000	9.720.000	9.855.000	1.620.000	2.745.000
C	3.622.500	4.320.000	3.071.250	3.447.000	551.250	873.000
TOTAL	19.012.500	21.870.000	16.405.875	17.138.250	2.606.625	4.731.750

Table no.. 1.2.

Products	$qv_i \cdot p_i$	$qv_i \cdot p_i$	$qv_i \cdot c_i$	$qv_i \cdot c_i$	P ₀ - lei	P ₁ - lei
A	4.050.000	4.950.000	3.614.625	3.836.250	435.375	2.113.750
B	11.340.000	12.600.000	9.720.000	9.855.000	1.620.000	2.745.000
C	3.622.500	4.320.000	3.071.250	3.447.000	551.250	873.000
TOTAL	19.012.500	21.870.000	16.405.875	17.138.250	2.606.625	4.731.750

Pentru completarea informațiilor de mai sus se vor utiliza și datele din tabelul nr. 1.3.: For completing the information above we shall use the data from table 1.3.:

Tabelul nr. 1.3.

Produse	Cheltuieli cu salariile directe		Celelalte costuri pe unitatea de produs (α)		Timpul de munca pe unitatea de produs „i”	
	Sd ₀ - lei	Sd ₁ - lei	α_0 - lei	α_1 - lei	ti ₀ - ore	ti ₁ - ore
A	618	577,5	2.059,5	1.980	300	270
B	600	585	3.000	2.700	150	120
C	585	562,5	2.340	2.310	180	150

Table no. 1.3.

Products	Expenses with direct salaries		Other costs on product unit (α)		Labor time per product unit „i”	
	Sd ₀ - lei	Sd ₁ - lei	α_0 - lei	α_1 - lei	ti ₀ - ore	ti ₁ - ore
A	618	577,5	2.059,5	1.980	300	270
B	600	585	3.000	2.700	150	120
C	585	562,5	2.340	2.310	180	150

Notă: $At_0 = 3.750.000$ lei
 $At_1 = 4.500.000$ lei

Note: $At_0 = 3.750.000$ lei
 $At_1 = 4.500.000$ lei

După relația și datele prezentate mai sus randamentul fizic al muncii se reflectă în rata economică astfel:

After seeing the relationship and the data presented above we notice that labor efficiency is reflected in the economic rate as it follows:

► pentru produsul A:

► for product A:

$$\bar{R}e_A = \frac{\sum qv_i \cdot \left[\left(\frac{Sd_i}{t_i} + \alpha_i \right) - (Sd_i + \alpha_i) \right]}{At_1} \cdot 100 = \frac{1.500 \cdot \left[\left(\frac{618}{300} + 2.058,5 \right) - (618 + 2.058,5) \right]}{4.500.000} \cdot 100 =$$

$$= \frac{1.500 \cdot \left[\left(\frac{618}{1,111} + 2.059,5 \right) - 2.676,5 \right]}{4.500.000} \cdot 100 = \frac{1.500 \cdot (2.615,76 - 2.676,5)}{4.500.000} \cdot 100 = +2,05\%$$

► pentru produsul B / for product B:

$$\bar{R}e_A = \frac{\sum qv_i \cdot \left[\left(\frac{Sd_i}{t_i} + \alpha_i \right) - (Sd_i + \alpha_i) \right]}{At_1} \cdot 100 = \frac{3.000 \cdot \left[\left(\frac{600}{150} + 3.000 \right) - (600 + 3.000) \right]}{4.500.000} \cdot 100 =$$

$$= \frac{3.000 \cdot \left[\left(\frac{600}{1,25} + 3.000 \right) - 3.600 \right]}{4.500.000} \cdot 100 = \frac{3.000 \cdot (3.480 - 3.600)}{4.500.000} \cdot 100 = +8\%$$

► pentru produsul C / for product C:

$$\bar{R}_{e_A} = \frac{\sum qv_i \cdot \left[\left(\frac{Sdi_0}{t_i} + \alpha_{i_0} \right) - (Sdi_0 + \alpha_{i_0}) \right]}{At_1} \cdot 100 = \frac{1.200 \cdot \left[\left(\frac{585}{180} + 2.340 \right) - (585 + 2.340) \right]}{4.500.000} \cdot 100 =$$

$$= \frac{1.200 \cdot \left[\left(\frac{585}{1,20} + 2.340 \right) - 2.925 \right]}{4.500.000} \cdot 100 = \frac{1.200 \cdot (2.827,5 - 2.925)}{4.500.000} \cdot 100 = +2,60\%$$

TOTAL PRODUSUL A + B + C = 2,05 + 8 + 2,6 = +12,65 %

Așadar, 12,65% reprezintă rezultatul creșterii productivității fizice a muncii sau randamentul fizic al muncii pe produse.

În rata rentabilității comerciale conversia productivității muncii se realizează tot prin intermediul costurilor pe produse, respectiv a salariilor directe. În această situație se poate utiliza varianta ratei rentabilității economice plecând de la relația:

$$\bar{R}_c = \left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci}{\sum qv_i \cdot pi} \right) \cdot 100 \quad (23)$$

Având în vedere detalierea costurilor, prin detaliere vom obține:

$$\bar{R}_c = \left\{ 1 - \frac{\sum qv_i \cdot \left(\frac{Sdi_0}{t_i} + \alpha_{i_0} \right)}{\sum qv_i \cdot pi} \right\} \cdot 100 = \left\{ \left[1 - \frac{\sum qv_i \cdot (Sdi_0 + \alpha_{i_0})}{\sum qv_i \cdot pi} \right] \cdot 100 \right\} \quad (24)$$

Pe baza datelor prezentate mai sus rezultă că rata rentabilității comerciale înregistrează următoarele valori:

$$\bar{R}_{c_0} = \left(1 - \frac{\sum qv_{i_0} \cdot ci_{i_0}}{\sum qv_{i_0} \cdot pi_{i_0}} \right) \cdot 100 = \left[1 - \frac{(1.350 \cdot 2.677,5) + (2.700 \cdot 3.600) + (1.050 \cdot 2.925)}{(1.350 \cdot 3.000) + (2.700 \cdot 4.200) + (1.050 \cdot 3.450)} \right] \cdot 100 =$$

$$= \left[1 - \frac{3.614.625 + 9.720.000 + 3.071.250}{4.050.000 + 11.340.000 + 3.622.500} \right] \cdot 100 = \left(1 - \frac{16.405.875}{19.012.500} \right) \cdot 100 = 13,71\%$$

$$\bar{R}_{c_1} = \left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci_i}{\sum qv_i \cdot pi_i} \right) \cdot 100 = \left[1 - \frac{(1.500 \cdot 2.557,5) + (3.000 \cdot 3.285) + (1.200 \cdot 2.872,5)}{(1.500 \cdot 3.300) + (3.000 \cdot 4.200) + (1.200 \cdot 3.600)} \right] \cdot 100 =$$

$$= \left[1 - \frac{3.836.250 + 9.855.000 + 3.447.000}{4.950.000 + 12.600.000 + 4.320.000} \right] \cdot 100 = \left(1 - \frac{17.138.250}{21.870.000} \right) \cdot 100 = 21,63\%$$

Abaterea ratei rentabilității comerciale în perioada de bază față de perioada precedentă este de:

TOTAL PRODUCT A + B + C = 2,05 + 8 + 2,6 = +12,65 %

So, 12,65% is represented by the increase of physical labor productivity or physical labor efficiency per products.

In the case of commercial rate of return the conversion of labor productivity is done also through costs per products, respectively through direct salaries. In this situation we can use the variant of the economic rate of return starting from the relationship:

$$\bar{R}_c = \left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci}{\sum qv_i \cdot pi} \right) \cdot 100 \quad (23)$$

Taking into consideration the costs breakdown, through breakdown we will obtain:

By using the data presented above it results the commercial rate of return records the following values:

The variation of the commercial rate of return in the base period, in comparison with the previous period, is:

$$\Delta \bar{Rc} = \bar{Rc}_1 - \bar{Rc}_0 = 21,63 - 13,71 = +7,92\% \quad (27)$$

Reflectarea fluxului abordării influenței muncii, respectiv randamentului muncii în rata rentabilității comerciale se realizează prin intermediul următoarelor influențe:

1. *Influența structurii producției:*

$$\begin{aligned} \Delta_{\bar{Rc}}^{qvi} &= \left[\left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci_0}{\sum qv_i \cdot pi_0} \right) \cdot 100 \right] - \left[\left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci_0}{\sum qv_i \cdot pi_0} \right) \cdot 100 \right] = \\ &= \left[\left(1 - \frac{(1.500 \cdot 2.677,5) + (3.000 \cdot 3.600) + (1.200 \cdot 2.925)}{(1.500 \cdot 3.000) + (3.000 \cdot 4.200) + (1.200 \cdot 3.450)} \right) \cdot 100 \right] - 13,71 = \\ &= \left[\left(1 - \frac{4.016.250 + 10.800.000 + 3.510.000}{4.500.000 + 12.600.000 + 4.140.000} \right) \cdot 100 \right] - 13,71 = \\ &= \left[\left(1 - \frac{18.326.250}{21.240.000} \right) \cdot 100 \right] - 13,71 = 13,72 - 13,71 = +0,01\% \end{aligned} \quad (28)$$

2. *Influența prețurilor de vânzare:*

$$\begin{aligned} \Delta_{\bar{Rc}}^{pi} &= \left[\left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci_0}{\sum qv_i \cdot pi_1} \right) \cdot 100 \right] - \left[\left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci_0}{\sum qv_i \cdot pi_0} \right) \cdot 100 \right] = \\ &= \left[\left(1 - \frac{(1.500 \cdot 2.677,5) + (3.000 \cdot 3.600) + (1.200 \cdot 2.925)}{21.870.000} \right) \cdot 100 \right] - 13,71 = \\ &= \left[\left(1 - \frac{(1.500 \cdot 2.677,5) + (3.000 \cdot 3.600) + (1.200 \cdot 2.925)}{(1.500 \cdot 3.000) + (3.000 \cdot 4.200) + (1.200 \cdot 3.450)} \right) \cdot 100 \right] - 13,71 = \\ &= \left[\left(1 - \frac{4.016.250 + 10.800.000 + 3.510.000}{21.870.000} \right) \cdot 100 \right] - \left[\left(1 - \frac{4.016.250 + 10.800.000 + 3.510.000}{4.500.000 + 12.600.000 + 4.140.000} \right) \cdot 100 \right] = \\ &= \left[\left(1 - \frac{18.326.250}{21.870.000} \right) \cdot 100 \right] - \left[\left(1 - \frac{18.326.250}{21.240.000} \right) \cdot 100 \right] = 16,20 - 13,72 = +2,48\% \end{aligned} \quad (29)$$

3. *Influența costurilor pe produse:*

$$\begin{aligned} \Delta_{\bar{Rc}}^{ci} &= \left[\left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci_1}{\sum qv_i \cdot pi_1} \right) \cdot 100 \right] - \left[\left(1 - \frac{\sum qv_i \cdot ci_0}{\sum qv_i \cdot pi_1} \right) \cdot 100 \right] = \\ &= 21,63 - \left[\left(1 - \frac{(1.500 \cdot 2.677,5) + (3.000 \cdot 3.600) + (1.200 \cdot 2.925)}{21.870.000} \right) \cdot 100 \right] = \\ &= 21,63 - \left[\left(1 - \frac{4.016.250 + 10.800.000 + 3.510.000}{21.870.000} \right) \cdot 100 \right] = \\ &= 21,63 - \left[\left(1 - \frac{18.326.250}{21.870.000} \right) \cdot 100 \right] = 21,63 - 16,20 = +5,43\% \end{aligned} \quad (30)$$

3.1. *Influența randamentului muncii:*

$$\Delta \bar{Rc} = \bar{Rc}_1 - \bar{Rc}_0 = 21,63 - 13,71 = +7,92\% \quad (27)$$

Highlighting the flow of the approach of labor influence, respectively of labor efficiency in the commercial rate of return, is done through the following influences:

1. *The influence of the production structure:*

2. *The influence of the sale prices:*

3. *The influence of costs per product:*

3.1. *The influence of labor efficiency:*

$$\begin{aligned} \Delta_{\text{Re}}^{\frac{t_0}{t_1}} &= \left[1 - \frac{\sum qv_i \cdot \left(\frac{Sdi_0}{t_0} + \alpha_{i_0} \right)}{\sum qv_i \cdot \bar{p}_i} \right] \cdot 100 - \left[1 - \frac{\sum qv_i \cdot (Sdi_0 + \alpha_{i_0})}{\sum qv_i \cdot \bar{p}_i} \right] \cdot 100 = \\ &= 1 - \frac{\left\{ \left[1.500 \cdot \left(\frac{618}{300} + 2.058,5 \right) \right] + \left[3.000 \cdot \left(\frac{600}{150} + 3.000 \right) \right] + \left[1.200 \cdot \left(\frac{585}{180} + 2.340 \right) \right] \right\}}{21.870.000} \cdot 100 - \left(1 - \frac{18.326.250}{21.870.000} \right) \cdot 100 = \\ &= 1 - \frac{\left\{ \left[1.500 \cdot \left(\frac{618}{1,111} + 2.059,5 \right) \right] + \left[3.000 \cdot \left(\frac{600}{1,25} + 3.000 \right) \right] + \left[1.200 \cdot \left(\frac{585}{1,20} + 2.340 \right) \right] \right\}}{21.870.000} \cdot 100 - \\ &= \left(1 - \frac{18.326.250}{21.870.000} \right) \cdot 100 = \left[1 - \frac{(3.923.633,44 + 10.440.000 + 3.393.000)}{21.870.000} \right] \cdot 100 - 16,20 = 18,81 - 16,20 = +2,61\% \end{aligned} \quad (31)$$

3.2. Influența salariului mediu direct pe unitatea de timp:

3.2.The influence of the average direct salary per time unit:

$$\begin{aligned} \Delta_{\text{Re}}^{\text{Sal}} &= \left[1 - \frac{\sum qv_i \cdot (Sdi_1 + \alpha_{i_0})}{\sum qv_i \cdot \bar{p}_i} \right] \cdot 100 - \left[1 - \frac{\sum qv_i \cdot \left(\frac{Sdi_0}{t_1} + \alpha_{i_0} \right)}{\sum qv_i \cdot \bar{p}_i} \right] \cdot 100 = \\ &= \left[1 - \frac{\left[1.500 \cdot (577,5 + 2.059,5) \right] + \left[3.000 \cdot (585 + 3.000) \right] + \left[1.200 \cdot (562,5 + 2.340) \right]}{21.870.000} \right] \cdot 100 - 18,81 = \\ &= \left[1 - \frac{3.955.500 + 10.755.000 + 3.483.000}{21.870.000} \right] \cdot 100 - 18,81 = \left[1 - \frac{18.193.500}{21.870.000} \right] \cdot 100 - 18,81 = 16,81 - 18,81 = -2\% \end{aligned} \quad (32)$$

3.3. Influența celorlalte costuri pe unitatea de produs:

3.3. The influence of other costs per product unit:

$$\begin{aligned} \Delta_{\text{Re}}^{\alpha} &= \left[1 - \frac{\sum qv_i \cdot (Sdi_1 + \alpha_{i_1})}{\sum qv_i \cdot \bar{p}_i} \right] \cdot 100 - \left[1 - \frac{\sum qv_i \cdot (Sdi_1 + \alpha_{i_0})}{\sum qv_i \cdot \bar{p}_i} \right] \cdot 100 = \\ &= \left[1 - \frac{\left[1.500 \cdot (577,5 + 1.980) \right] + \left[3.000 \cdot (585 + 2.700) \right] + \left[1.200 \cdot (562,5 + 2.310) \right]}{21.870.000} \right] \cdot 100 - \\ &= -16,81 = \left[1 - \frac{3.836.250 + 9.855.000 + 3.447.000}{21.870.000} \right] \cdot 100 = 21,64 - 16,81 = +4,83\% \end{aligned} \quad (33)$$

După cum se remarcă, productivitatea fizică a muncii prin intermediul cheltuielilor cu salariile directe a contribuit la un spor al ratei rentabilității comerciale cu +2,61%. Evident, prin cele demonstrate nu se epuizează căile prin care randamentul muncii ca factor de producție

As we can notice, physical labor productivity has contributed at an increase in the commercial rate of return with +2,61% with the help of expenses with direct salaries. It is obvious through what we have demonstrated that the ways, through which

exercită influență asupra ratelor de rentabilitate.

Prin acest studiu de caz s-a dorit a se face înțelese mecanisme prin care acest randament este convertit în astfel de performanțe economico-financiare ale firmei.

3. Concluzii

Productivitatea muncii este un indicator sintetic de bază care ilustrează eficiența muncii. Accelerarea ritmului de creștere a productivității muncii este legată de înțelegerea conținutului și semnificației sale, a factorilor prioritari de influență și a modului de valorificare.

În mecanismul de explicare a influenței randamentului fizic al muncii care se reflectă în rata rentabilității economice s-a constatat:

➤ pentru produsul A, randamentului fizic al muncii a manifestat o influență pozitivă de 2% asupra în ratei rentabilității economice;

➤ pentru produsul B, randamentului fizic al muncii a manifestat o influență pozitivă de 8% asupra ratei rentabilității economice;

➤ pentru produsul C, randamentului fizic al muncii a manifestat o influență pozitivă de 2,60% asupra ratei rentabilității economice.

Relația ratei rentabilității comerciale pune în evidență trei factori de influență, iar explicarea mecanismului de transmitere a acțiunii acestora asupra ratei constă în:

➤ variația structurii producției a determinat modificarea ratei rentabilității comerciale cu 0,01%;

➤ variația prețurilor de vânzare au determinat modificarea ratei rentabilității comerciale cu 2,48%;

➤ variația costurilor au determinat modificarea ratei rentabilității comerciale cu 5,43%.

Variația costurilor este influențată de trei factori: randamentul muncii (+2,61%), salariul mediu direct pe unitatea de timp (-2%) și costurile pe unitatea de produs (+4,83%).

Pentru o firmă, obținerea unui nivel cât mai ridicat al productivității muncii înseamnă creșterea eficienței, obținerea unor efecte mai mari cu același volum de factori de producție (sau obținerea unor efecte date cu un volum mai mic de factori de producție).

Acest fapt are o importanță economică

labor efficiency as a production factor, has influence over the rates of return are never consumed.

3. Conclusions

Labor productivity is a basic synthetic indicator which illustrates the labor efficiency. Accelerating the increasing trend of the labor productivity is linked to understanding its content and significance, priority factors of influence and way of recovery.

The mechanism of explaining the influence of the labor physical efficiency which is reflected by the economic rate of return has shown:

➤ for product A, the labor physical efficiency had a positive influence of 2% against the economic rate of return;

➤ for product B, the labor physical efficiency had a positive influence of 8% against the economic rate of return;

➤ for product C, the labor physical efficiency had a positive influence of 2,60% against the economic rate of return.

The commercial rate of return relation underlines three factors of influence, and explaining the mechanism of forwarding their action on the rate consists in:

➤ variation of the production structure determined a change of 0,01% in the commercial rate of return;

➤ variation of the selling prices determined a change of 2,48% in the commercial rate of return;

➤ variation of the costs determined a change of 5,43% in the commercial rate of return;

The variation of costs is influenced by three factors: labor efficiency (+2,61%), average direct wage per unit of time (- 2%) and costs per product unit (+ 4,83%).

For a company, achieving a higher level of the labor productivity means increasing the efficiency, obtaining higher effects based on the same volume of production factors (or obtaining effects with a lower volume of production factors).

This fact has an important economic significance because: through the

deosebită deoarece: prin creșterea productivității are loc reducerea costului total mediu (unitar); crește competitivitatea firmei și capacitatea sa de a face față concurenței; se creează posibilitatea ca posesorii factorilor de producție să obțină venituri mai mari în condițiile când bunurile produse sunt vândute la aceleași prețuri sau chiar mai mici.

4. Bibliografie

1. Achim Monica Violeta, *Analiză economico-financiară*, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2010;
2. Bușe Lucian, *Analiză economico-financiară*, Ed. Economică, București, 2005;
3. Burja Camelia, *Analiză economico-financiară. Aspecte metodologice și aplicații practice*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2009;
4. Căruntu Constantin, Lăpăduși Mihaela Loredana *Analiza economico-financiară a firmei. Concepte. Metode. Tehnici.*, Ed. Universitaria, Craiova, 2010;
5. Deubel Philippe, *Analyse économique et historique des sociétés contemporaines*, Education Pearson, Paris, 2008;
6. Moroșan Iosefina, *Analiza economico-financiară*, Ed. a II a revăzută și adăugită, Ed. Fundației România de mâine, București, 2008;
7. Petcu Monica, Sandu Raluca, *Analyse économique et financiere*, Ed. ASE, București, 2005;
8. Popa Ion Lala, *Analiză economico-financiară. Elemente teoretice și studii de caz.*, Ed. Mirton, Timișoara, 2009;
9. Popescu Dan Dumitru, *Creating value through company analysis*, H'ART Publishing Science, Bucharest, 2007;
10. Țole Marin, Matei Cristina, Iatan Elena, Elefterie Liana, *Analiza economico-financiară a entităților economice. Metode, tehnici și modele*, Ed. Pro Universitaria, București, 2006;

productivity increase takes place the reduction of the total average cost (per unit); increases the company's performance and its capacity of dealing with the competition; appears the possibility for the owners of the production factors to obtain higher revenues when the goods are sold at the same prices or even lower.

4. Bibliography

11. Achim Monica Violeta, *Analiză economico-financiară*, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2010;
12. Bușe Lucian, *Analiză economico-financiară*, Ed. Economică, București, 2005;
13. Burja Camelia, *Analiză economico-financiară. Aspecte metodologice și aplicații practice*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2009;
14. Căruntu Constantin, Lăpăduși Mihaela Loredana *Analiza economico-financiară a firmei. Concepte. Metode. Tehnici.*, Ed. Universitaria, Craiova, 2010;
15. Deubel Philippe, *Analyse économique et historique des sociétés contemporaines*, Education Pearson, Paris, 2008;
16. Moroșan Iosefina, *Analiza economico-financiară*, Ed. a II a revăzută și adăugită, Ed. Fundației România de mâine, București, 2008;
17. Petcu Monica, Sandu Raluca, *Analyse économique et financiere*, Ed. ASE, București, 2005;
18. Popa Ion Lala, *Analiză economico-financiară. Elemente teoretice și studii de caz.*, Ed. Mirton, Timișoara, 2009;
19. Popescu Dan Dumitru, *Creating value through company analysis*, H'ART Publishing Science, Bucharest, 2007;
20. Țole Marin, Matei Cristina, Iatan Elena, Elefterie Liana, *Analiza economico-financiară a entităților economice. Metode, tehnici și modele*, Ed. Pro Universitaria, București, 2006.

